

Виловски—съдията („Съ тебеширъ и въгленъ“), Божил Клативрат, Сврачовския кмет (*ibid.*), Сврачовския поп (*ibid.*), Коле Цеков („Отъ зло на по-зло“) и др.

Мих. Георгиев се явява в разказите и хумореските си голям приятел на простия народ, на изнемогващия под бремето на административните произволи и чорбаджии-лихвари беден селянин и еснафин; но той е консерватор—песимист. Отвратен, възмутен от голямата развала на нравите в началото на нашия свободен живот, той идеализува патриархалния бит на българина в турско време („Разкумилъ кума си“, „Бае Митаръ пророкътъ“, „Три сръщи“, „Съ тебеширъ и Въгленъ“, „Мола Мутишъ бегъ“) и противопоставя никогашната чистота и девственост на нравите на циничното безсрание, което се забелязва в известни слоеве от „интелигенцията“. Неговия консерватизъм обаче няма нищо общо със защитата на „чорбаджите-лихвари“, против които толкова яростно се бореша никога Ботев и Л. Каравелов; напротив, Михалаки Георгиев в своите произведения се явява безпощаден изобличител на ония селски и градски чорбаджии, които със сиромашки пот и под покровителството на корумпирани провинциални властници съннатрупали своите богатства. У него намираме в зародиш твърде разпространената днес тенденция и превратна мисъл, че простия българин е по-ценен от „интелигентия“. Това предубеждение против моралната стойност на интелигенцията е гибелно за бъдещето развитие на нашата млада култура и не може да се обясни изобщо, пък и частно у Мих. Георгиев, доколкото изпъква в разказите и хумореските му, — освен с едно недоразумение произлизашо от голямата пропаст, изкопана между интелигентния и неграмотния или слабограмотния слой от нашия народ. Отчуждението на нашата интелигенция от домашната почва и нейната жажда да пренесе час по-скоро у нас всички външни белези на изтъкнената западна култура сън допринесли най-вече за затвърждаването на тази мисъл, която само в известна степен, и то пак с големи ограничения, е верна.

Макар че Мих. Георгиев, като белетрист не е „консомиран“, изтъкнат художник — и то повече поради условията на времето си, отколкото по липса на поетичен талант, защото казах, той обладава рядка наблюдателност на талантлив битов художник-реалист, разказите и хумореските му сън едни от най-интересните и ценни страници в нашата родна книжнинна. Той е един от ония здрава и самобитна редица наши белетристи-реалисти, която започва от Любена Каравелов и Ил. Р. Блъсков и през Алеко Константинов, К. Величков, Ив. Вазов, П. Ю. Тодоров, Н. Начов, Веселин и Антон Страшимиров, в последно-